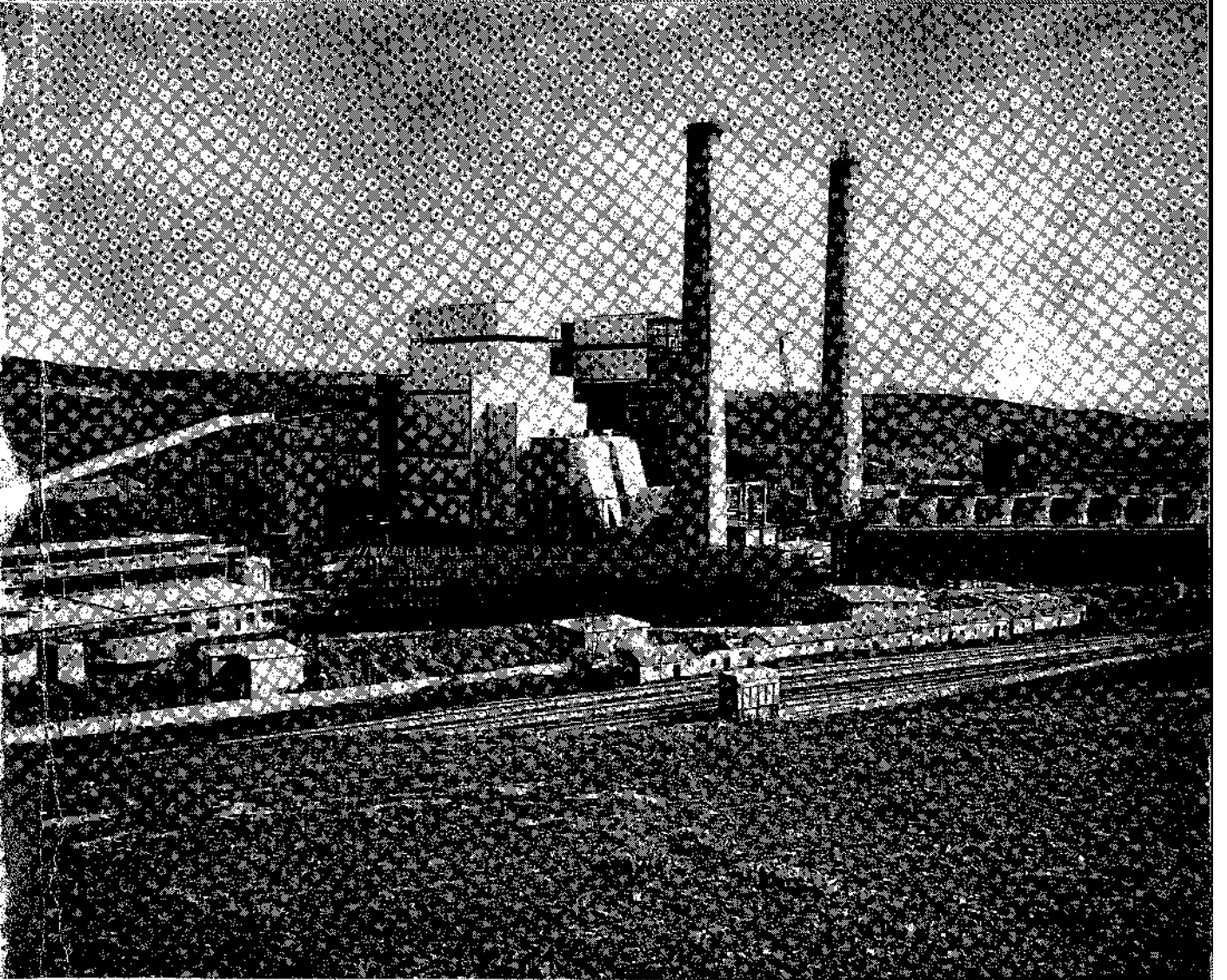

OCAK 1974

madencilik

MM

1974

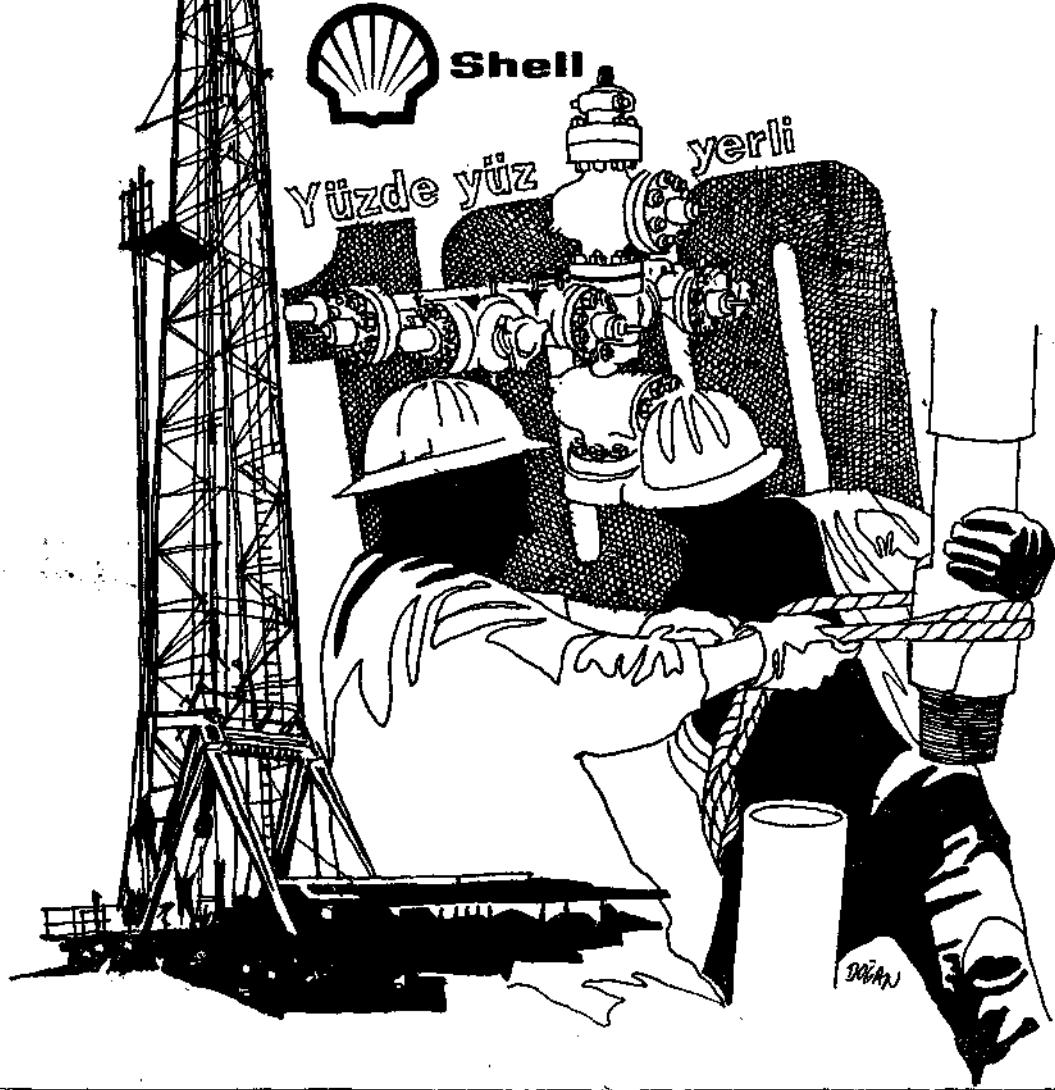
maden mühendisleri odası yayınları

tamamen yerli petrol

Shell piyasaladığı akaryakıtı Yüzde Yüz Yerli ham petrolden elde eden ve dışardan ham petrol ithal etmeyen tek şirkettir.

Türkiye toplam üretiminin yüzde 50'sinden fazlasını Shell'in ürettiği yerli ham petrol meydana getirir. Bu miktar 1972 yılında 2.000.000 ton civarındadır.

Shell, 1972 yılında bulduğu Barbeş, Batı Malatepe ve Köşk ile Türkiye'de keşfettiği petrol sahalarının sayısını onbire çıkarmıştır.

DOĞAN TÜRKER-AJANS D*27 09 79

MADEN MOHENDISLERI
ODASI

Adına Sahibi
Murat TURAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Yayın Kurulu Sekreteri
Ragıp GÜNGÖREN

Yayın Kurulu Başkanı
Ömer ONVER

Yayın Kurulu

Ali AKAR
Ali İhsan ÖZTÜRK
Alâettin HAMAMCIOĞLU
Turan ARMUTÇU

İdare Yeri

Selânik Caddesi 19/3
Ankara-P.K. (254 Kızılay)
Tel : 2510 80

REKLAM TARİFESİ

	<u>Şayı</u>	<u>Yıllık</u>
Arka dış kapak	2000	10000
ön iç kapak	1750	8750
Arka iç kapak	1500	7500
İç sayfalar	800	4000
Yarım sayfa	400	2000

- Dergimizdeki yazılar izinsiz ve kaynak gösterilmeden aktarılamaz.
- Gönderilen yazılar basılsın veya basılmasın geri verilmez.
- Yazılardaki düşünce ve inançlarla bunlardan doğacak sorumluluklar yazarlarına aittir.
- Dergi 16cf ayda bir yayınlanır ve sayısı 20 TL. dir.

Basıldığı yer :

Ş a f a k M a t b a a s ı
A n k a r a — 1974

OCAK 1974

Cilt : XIII Sayı : 1

madencilik

Maden Mühendisleri Odası Dergisi

İçindekiler :

	SahHe
Elektrik Enerjisi Sorununda Termik Santrallerin Yeri. Ö. YENEL, Ç. ONUR, T. GÜYAGÜLER	
Dünyada ve Türkiyede Enerji Üretiminde Kömürün Yeri ve Geleceği. T.K.J	11
Toryum. A. AKAR, L. ÖZMERİH	27
Tuz : Pazar Durumu. I. KALLIOĞLU, G. USLU	35
Birinci Güneydoğu Avrupa ülkeleri Zenginleştirme Kon- feransı. Z. M. DOĞAN	51
Otojen öğütme. G. AİTEŞOK	55
Denizsel Çökelti Demir ve Manganez Cevher Oluşumla- rının Spilitik, Keratofir - Vaylburjitik Kayaç Birlikleri ile İlişkisi Üzerine Düşünceler. Çeviren : R. ÖZDOĞAN	58
Baz Metallerin öğütme ve Rotasyonunda Komputer Kontrol Prosesi. Çeviren : O. YALGIN	65
Yeni Yayınlar.	81
O.D.T.Ü. Yüksek Mühendislik Tezleri Konuları.	83
Haberler — Yurtdışı	85
Odadan Haberler	90
1973 Yılı Fihristi	92
Metal ve Maden Haberleri	«4

Kapak Resmi :
SeyHömer Termfk
Santrali (3x150 Mw)

ÎNÖNÜ'yü Kaybettik

Türkiye Cumhuriyetinin ve Demokrasimizin kurucularından. Büyük devlet adamı. Değerli asker ve büyük insan İsmet İNÖNÜYÜ kaybettik.

Tüm bir yaşamı milletine adayan. Ulusun geleceği ve refah için çalışan, Atatürkün yakın arkadaşı bir Tarih göçtü.

O Milletinin sinesinde layık olduğu yere giderken O'nun değerli hatırası önünde, odamız ve tüm üyelerimiz adına tazimle eğiliyoruz

Nur içinde yatsın...

Okurlarımıza

Sayın Okurlar,

Geçen ve bu sayımızı sizlere gecikerek sunmak mecburiyetinde kaldık. Bu gecikmenin ana nedeni, Madencilik Dergimizi sizlere daha tatminkâr bir şekilde takdim etmek isteyişimizdir. Bütün bu çabalarımıza rağmen Dergimizde tapaj hatalarını tam olarak önleyememekteyiz. Bunun nedeni Dergimize yayınlanmak üzere yollanan makalelerin yazılışı ve düzeni yayın standartlarımıza çoğunlukla uymamaktadır. Yazıların bir standart dahilinde düzeltilmesi çok zaman almakta ve bir çok yeni hatalara sebep olmaktadır. Yazarların bu hususları düşünerek özellikle sıralama, formüllerin yazımı ve numaralandırılmasını basım ve okuma yönünden kolaylık sağlayacak bir düzende yapmalarını rica ederiz.

Saygılarımızla

Yayın Kurulu

başyazı

Sayın üyemiz,

Yıllardan beri üzerimize göstermelik olarak yıkılan işveren veya işveren vekilliği sıfatı tüm ekonomik ve demokratik haklarımızdan uzak kalmamıza sebep olmuştur. Bugün bunun bilincine tamamen sahip olarak T.M.M.O.B. nin çatısı altındaki tüm ihtisas odalarıyla birlikte gerçekten emeği ile çalışan kesimde yer alma kararlılığı içinde bulunmaktayız.

— Beyinlerindeki siyasal düşüncelerinden dolayı (ki bu düşünceler okuduğu gazete ve kitaplarla meydana çıkmakta) insanları köleci toplum zihniyeti ile sağa sola sürenlerle,

— Sadece sosyal güvenlikte garanti istedikleri için çalışan kişilerin işine son verenlerle,

— Olağanüstü bir gayret sarfedip çalışmasının karşılığını yasal sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla arayanları, bürokrasi çarkının paslı dişleri arasında kalmış kişilerle muhatap ederek, bir uyutma politikası içerisinde meseleleri komisyonlara, alt komisyonlara ileterek geçiştirme yolları arayanlarla,

— Grev ve toplu sözleşme haklarına dayalı, özünde sendikal özgürlük isteyen teknik iş kanunu hazırlığını, daha hazırlık safhasında iken duyup «ama kardeşim hem İş veren hem de işçi bu nasıl bağdaşır» gibi polemikler kuranlarla,

— 1961 Anayasasında bu anayasayı temelde lüks bularak, Türk siyasal tarihinde hiçbir zaman unutulmayacak derin izler bırakacak şekilde geriye götürüp değiştiren sözde aydın takımıyla,

— Kesin tavırlarıyla Uluslararası sermayenin üdusu haline gelmiş kişilerle,

Türk TEKNOKRATI aynı paralelde görülemez. Ve bu kişilere hiç te yakışık almayacak biçim ve tarzda işveren veya işveren vekili unvan olarak yakıştırılmaz. Bunun en somut örnekleri yukarıda sıralanmıştır.

TEKNOKRAT Genel anlamda hizmet değil, değer üreten güçtür. Dolayısıyla emeğiyle çalışan kesimden soyutlanamaz.

Çağımız Türkiye'sinde temel çelişkilerin içinde teknokratın çelişkilerini bilerek artırılmış ve bu durum onu ekonomik politik, kültürel ve dolayısıyla demokratik bunalımların içersine sokmuştur.

önceleri ihtiyacı fazla olduğundan, sermaye onu yanına almaya çalışmış ve bu yanına alma sadece ekonomik haklar sağlayarak olmuştur. Çünkü sermaye güçlenmeden alt yapı yatırımlarına ihtiyaç duyar. Alt yapı yatırımlarını kendilerine göre yeterli bulunca ona sırt çevirmesi doğaldır.

Durum bu olunca aslında var olan fakat sarı sendikalar vasıtasıyla devamlı yumuşatılmaya çalışılan emek-sermaye çelişkisi arasında teknik eleman yalnız bırakılmıştır. O kadar ki işçinin göstermelik hakkını arayan, 1475 sayılı yasaya (ki bu iş kanunudur, aslında buna işveren kanunu demek yerinde olur kanısındayız) evet diyen sarı sendika liderleri teknokrat dövmeye kadar işi götürmüştür. Dövülen teknokratlar arasında bölüm mühendisleri Teknik Müdürler ve hatta Genel Müdürler vardır. Bilinçsiz işçi sınıfı teknokratı başında gerçek iş veren gibi gördüğünden amirine hakaretden gerçekte sahte olan fakat çelişkisini somut olarak yansıtan, sendikasının iktidarını devam ettirmek için ona devamlı oyunu vermektedir.

Ancak dayak yiyen, ceza alan ve hatta uyduruk iftiralarla mahkemelere kadar gidip hüküm yiyen demokratik haklarının büyük bir kısmını yitiren, dolayısıyla ekonomik ve politik bunalımlara giren TEKNOKRAT yakın tarihte toplumdaki yerinin sermayenin yanı olmadığını; emek olduğunu, sorunlarının tüm yurt sevenler gibi halkının ve ülkesinin sorunlarından soyutlanamayacağını anlamış ve dayanışma örgütünü, sendikasını kurmuştu. Ancak, bu örgüt o zamanın şartları yüzünden tam örgütsel plânlamaya girememiş, ve tüm ülke teknokratlarını bünyesinde toplayarak onların ekonomik ve politik dertlerine çare arayamamıştı. Burada mutlaka ekonomik güçde etken olmuştur.

* 12 Marttan sonra durumu gören ve henüz filiz halinde olan örgütümüz, ileride sermayeye karşı ta-kınacağı kesin tavır sezildiğinden sermaye yanlısı hükümetler tarafından «yılanın başı küçükken ezilmeli» zihniyetiyle kapatılmıştır.

657 sayılı yasanın getirdiği ekonomik çıkmaza, tabandan gelme huzursuzluklara kısmen de olsa yan ödeme aldatmacası, torba kadro dağıtımı, derece kademe ayarlaması gibi geçici çözüm yolları ile cevap verilmeye kalkılmış ancak günümüzde bunların da fayda etmediği görülmüştür. Bunun üzerine kat sayı 8 mi 9 mu olsun yutturmacası ortaya atılmış ve netice olarak 1974 bütçesinde katsayının 8 e çıkma-

rilması gibi güldürücü bir değişiklik yapılmıştır, (güldürücü diyoruz çünkü yakında T.M.M.O.B. nin açıklayacağı, tabanı tamamen bilimsel bir araştırmaya dayanan rakam kat sayı için 13-15 dir ki, bu dahi ekonomik bunalımı günlük geçiştirebilecek nitelikte olup çalışanın tasarruf ederek, geleceğini kendi çabasıyla, az da olsa güvenlik altına alma olanağı gene yoktur.)

Bütün bunlardan başka bugün bağlı olmak zorunda bırakıldığımız yasalar dahilinde;

- Yeraltı vergi muafiyeti,
- Mesai,
- Sosyal güvenlik gibi

yıllardan beri almak istediğimiz somut ekonomik haklarımızın ne şekilde askıda bırakıldığı hepimizin bilgisi dahilindedir. Bu durum bile iş veren durumunda olamıyacağımıza örnek teşkil eder kanısındayız. Çünkü, işveren ekonomik hak değil ancak KÂR hem de «Büyük Ölçüde Kâr» arayan kişidir. Ekonomik hak aramak ancak emek sarfeden kişiye mahsustur. Bu durum genel toplum kurallarındandır. Bu kural yasal yutturmacalarla gizlenemez.

Ve gene bit temel kural vardır ki, Teknokratın •ekonomik bunalımı halkın ekonomik çıkmazından, tüm ülkenin ekonomik yapısı ise o ülkenin siyasal yapısından soyutlanamaz.

İşte yukarıda kısaca değindiğimiz koşulları çok iyi değerlendiren mevcut ortamda tüm yurtsever teknokratların bünyesine sığındığı en büyük kuruluşumuz T.M.M.O.B. yönetim kurulunun 20.9.1973 tarihinde tüm Odaların Başkanlarını da içeren müşterek toplantıda 13/66 No.lu kararıyla aşağıda sizlere duyurduğumuz tarihi sayılabilecek kararı almıştır.

T.M.M.O.B. nin 20.9.1973 tarih w 13/66 sayılı karar

657 ve 1327 sayılı kanunlarda şekillenen Teknik Hizmet sınıfında, yer alan tüm Teknik elemanların, kanunun getirdiği esaslar ve koşullara göre ve muhtelif nedenlerle ülkenin üretim gücüne gereken katkıda bulunamadıkları dikkate alınarak, Teknik elemanların bu kanun kapsamından çıkarılması

ve bu nedenle tüm teknik elemanları kapsayan bir personel kanunu tasarısının hazırlanmasına, bu maksatla her Odadan yetkili bir temsilcinin katılacağı bir komisyon oluşturulmasına ve Odaların bu temsilcilerini en geç 10 gün içinde Birliğe bildirmelerini, bu temsilcilerin hakkı huzur giderlerinin Odaların kendi olanakları ile karşılanmasına, bu komisyonun hazırlayacağı taslakta, teknik elemanların üretim gücünü arttırıcı esasları yanında, teknik elemanların, haklarının ve çalışma koşullarının değiştirilmesi durumunda, kendilerine söz hakkı verecek hükümler getirilmesi ile toplu sözleşme ve grev hakları gibi olanakların sağlanması hususlarında da komisyonun çalışmalarda bulunmasına, ön hazırlıkların ilerlemesi ve temel esasların saptanmasından sonra bu çalışmalara diğer ilgili örgüt temsilcilerinin de iştiraklerinin teminine,

Bu kararın özü temelde, grev ve toplu sözleşme gibi hakları içeren Sendikal özgürlüğün demokratik yollardan alınmasını öngörmekte ve kurulacak komisyona işin yasal şeklini en kısa zamanda vermesini önermektedir. -

Adı geçen komisyon kurulmuş olup çalışmalarına aralıksız ve hassasiyetle devam etmektedir.

Siz sayın üyelerimizden önemle istediğimiz, Odamız adına Komisyona giden isteklere ışık tutması ve daha sağlam temele dayanması bakımından kıymetli önerilerinizin en kısa zamanda Odamıza gönderilmesidir.

Sayın üye,

Bu mücadele temel demokratik hakların mücadelesidir. Almak mutlaka zordur. Ama zor alınan hakların geriye gidişi de zor olur.

Bütün arzumuz ülkemizde emeği ile yaşayanların demokratik hakları mücadelesinde ön saflarda yer alabilmektir. Bu da siz sayın üyelerimizin bilinçli olarak kendi örgütünüze sahip çıkmanızla mümkündür.

Saygılarımızla

T.M.M.O.B.
M.M.O

